C/2024/7209

10.12.2024

P10_TA(2024)0006

Täytäntöönpanosäädöksen vastustaminen: karbendatsiimin ja tiofanaattimetyylin jäämien enimmäismäärät

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. syyskuuta 2024 ehdotuksesta komission asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteiden II, III ja V muuttamisesta siltä osin kuin on kyse benomyylin, karbendatsiimin ja tiofanaattimetyylin jäämien enimmäismääristä tietyissä tuotteissa tai niiden pinnalla (D089819/05 – 2024/2758(RPS))

(C/2024/7209)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon ehdotuksen komission asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteiden II, III ja V muuttamisesta siltä osin kuin on kyse benomyylin, karbendatsiimin ja tiofanaattimetyylin jäämien enimmäismääristä tietyissä tuotteissa tai niiden pinnalla (D089819/05),

— ottaa huomioon torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta 23. helmikuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 ([1]) ja erityisesti sen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

— ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21. lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ([2]) ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan sekä liitteessä II olevan 3.6.2, 3.6.4 ja 3.6.5 kohdan,

— ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28. tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 ([3]) ja erityisesti sen 5 artiklan 1 kohdan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 11, 13, 168 ja 191 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) 5. heinäkuuta 2021 antaman perustellun lausunnon, joka julkaistiin 23. elokuuta 2021 ([4]),

— ottaa huomioon EFSAn 10. tammikuuta 2024 antaman päivitetyn perustellun lausunnon, joka julkaistiin 20. helmikuuta 2024 ([5]),

— ottaa huomioon EFSAn 30. huhtikuuta 2010 hyväksymän torjunta-aineisiin liittyvää vertaisarviointia koskevan päätelmän, joka julkaistiin 12. toukokuuta 2010 ([6]),

— ottaa huomioon EFSAn 8. joulukuuta 2017 hyväksymän torjunta-aineisiin liittyvää vertaisarviointia koskevan päätelmän, joka julkaistiin 17. tammikuuta 2018 ([7]),

([1]) EUVL L 70, 16.3.2005, s. 1.
([2]) EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1.
([3]) EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.
([4]) EFSAn perusteltu lausunto bentsimidatsoliaineiden karbendatsiimi ja tiofanaattimetyyli toksikologisista ominaisuuksista ja jäämien enimmäismääristä, EFSA Journal 2021;19(8):e06773, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6773.
([5]) EFSAn päivitetty perusteltu lausunto bentsimidatsoliaineiden karbendatsiimi ja tiofanaattimetyyli toksikologisista ominaisuuksista ja jäämien enimmäismääristä, EFSA Journal 2024;22(2):e8569, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8569.
([6]) EFSAn päätelmä tehoainetta karbendatsiimi sisältävien torjunta-aineiden riskinarviointia koskevasta vertaisarvioinnista, EFSA Journal 2010;8(5):1598, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2010.1598.
([7]) EFSAn päätelmä tehoainetta tiofanaattimetyyli sisältävien torjunta-aineiden riskinarviointia koskevasta vertaisarvioinnista, EFSA Journal 2018;16(1):e05133, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5133.

— ottaa huomioon EFSAn 27. maaliskuuta 2024 antaman lausunnon, joka julkaistiin 13. toukokuuta 2024 ([8]),

— ottaa huomioon Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) riskinarviointikomitean (RAC) 5. joulukuuta 2019 antaman lausunnon ([9]),,

— ottaa huomioon menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28. kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ([10]) 5 a artiklan 3 kohdan b alakohdan ja 5 a artiklan 5 kohdan,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 4 kohdan c alakohdan,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

A. ottaa huomioon, että yhtenä keskeisistä vaatimuksista viljelijöiden mielenosoituksissa vuoden 2024 alkupuoliskolla oli kolmansista maista tuotujen tuotteiden oikeudenmukainen ja yhdenvertainen kohtelu, jossa olisi noudatettava samoja vaatimuksia kuin unionissa tuotettujen tuotteiden kohdalla;

B. ottaa huomioon, että jos ehdotus komission asetukseksi hyväksyttäisiin, unioniin voitaisiin jatkossakin tuoda tuotteita, jotka eivät täytä niitä vaatimuksia, joita unionin viljelijät noudattavat;

C. toteaa, että tällainen tilanne asettaisi unionin viljelijät epäedulliseen kilpailuasemaan;

D. ottaa huomioon, että tehoaineen karbendatsiimi hyväksynnän voimassaolo päättyi 30. marraskuuta 2014 eikä sen uusimiseksi jätetty hakemusta;

E. toteaa, että karbendatsiimi täyttää kriteerit sen luokittelemiseksi perimää vaurioittavien aineiden kategoriaan 1B ja lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 1B Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ([11]) mukaisesti ja kaksi hitaasti hajoavien, eläviin kudoksiin kertyvien ja myrkyllisten aineiden (PBT-aineiden) kriteereistä (P ja T) asetuksen (EY) N:o 1107/2009 liitteessä II olevan 3.7.2 kohdan mukaisesti;

F. huomauttaa, että karbendatsiimi myös luokitellaan asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti erittäin myrkylliseksi vesieliöille, se on erittäin myrkyllistä vesieliöille ja sillä on pitkäaikaisia haittavaikutuksia ja se voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion;

G. pitää sen vuoksi aiheellisena poistaa karbendatsiimille asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteessä II vahvistetut voimassa olevat jäämien enimmäismäärät mainitun asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 17 artiklan mukaisesti;

H. toteaa, että ehdotuksessa komission asetukseksi komissio kuitenkin ehdottaa tuonnissa sallittaviin enimmäismääriin perustuvien jäämien enimmäismäärien säilyttämistä karbendatsiimin osalta sitruunoissa, limeteissä, mandariineissa ja okrissa tuontitarkoituksiin käytettävän määritysrajan yläpuolella 5. heinäkuuta 2021 päivätyn EFSAn perustellun lausunnon perusteella;

I. huomauttaa, että ehdotuksessa komission asetukseksi komissio ehdottaa tuonnissa sallittaviin enimmäismääriin perustuvien jäämien enimmäismäärien säilyttämistä sitruunoiden, limettien ja mandariinien osalta nykyisellä tasolla, joka on 0,7 mg/kg, ja jäämien enimmäismäärien asettamista okrien osalta EFSAn vahvistamalle uudelle tasolle, joka on 1,5 mg/kg;

J. ottaa huomioon, että tehoaineen tiofanaattimetyyli hyväksyntää ei uusittu 15. lokakuuta 2020 hakijan peruutettua uusimishakemuksen;

K. toteaa, että tiofanaattimetyyli täyttää kriteerit sen luokittelemiseksi perimää vaurioittavien aineiden kategoriaan 2 ja lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 2 asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ([12]) mukaisesti;

([8]) EFSAn lausunto terveyteen perustuvien ohjearvojen johtamiseksi karbendatsiimin osalta EFSAn saatavilla olevien tietojen laadun arvioinnista, EFSA Journal 2024;22(5):e8756, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8756.

([9]) RAC:n lausunto, jossa ehdotetaan karbendatsiimin (ISO); metyylibentsiimidatsoli-2-yylikarbamaatti yhdenmukaistettua luokitusta ja merkintää EU:n tasolla; https://www.echa.europa.eu/documents/10162/5eb9760e-6c73-7f2c-1226-98d92ed847d1

([10]) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16. joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16. joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

L. toteaa, että 10. tammikuuta 2024 päivätyssä päivitetyssä perustellussa lausunnossaan EFSA tunnisti tiofanaatti-metyylin ihmisten kannalta merkitykselliseksi hormonaaliseksi haitta-aineeksi (T-modaliteetti) komission asetuksessa (EU) 2018/605 ([13]) vahvistettujen, hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi käytettyjen tieteellisten kriteerien mukaan;

M. ottaa huomioon, että karbendatsiimi on tiofanaattimetyylin eräs merkittävä kasvimetaboliitti;

N. huomauttaa, että 8. joulukuuta 2017 päivätyssä torjunta-aineisiin liittyvää vertaisarviointia koskevassa EFSAn päätelmässä todettiin, että tiofanaattimetyylin klastogeenisen potentiaalin vuoksi ei voitu johtaa toksikologisia viitearvoja kuluttajille ja käyttäjille aiheutuvien riskien arviointia varten;

O. ottaa huomioon, että vuonna 2024 komissio laski tiaklopridin, lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 1B luokitellun tehoaineen, jäämien enimmäismääriä asiaankuuluvan määritysrajan tasolle ja totesi, että ”ennen tämän [hormonitoimintaan liittyviä vaikutuksia koskevan] ylimääräisen riskinarvioinnin saattamista päätökseen viranomaisessa ja ottaen huomioon saatavilla olevat olennaiset tiedot mahdollisista ihmisten terveyteen kohdistuvista haitallisista vaikutuksista on aiheellista laskea väliaikaisesti jäämien enimmäismääriä ... [näiden tuotteiden osalta]” ([14]);

P. pitää sen vuoksi aiheellisena poistaa tiofanaattimetyylille asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteessä II vahvistetut voimassa olevat jäämien enimmäismäärät mainitun asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 17 artiklan mukaisesti;

Q. toteaa, että ehdotuksessa komission asetukseksi komissio kuitenkin ehdottaa tuonnissa sallittaviin enimmäismääriin perustuvien jäämien enimmäismäärien säilyttämistä tiofanaattimetyylin osalta limeteissä ja okrissa tuontitarkoituksiin käytettävän määritysrajan yläpuolella 5. heinäkuuta 2021 päivätyn EFSAn perustellun lausunnon perusteella; huomauttaa, että tiofanaattimetyylin jäämien enimmäismääräksi limeteissä on vahvistettu 6 mg/kg, joka on 600-kertainen määritysrajaan nähden;

R. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 johdanto-osan 5 kappaleessa todetaan, että tällaisia jäämiä ei pidä olla määrinä, joista aiheutuu kohtuuton riski ihmisille tai tapauksen mukaan eläimille;

S. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 1107/2009 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa säädetään, että kasvinsuojeluaineiden jäämillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, herkät väestöryhmät mukaan luettuina, tai eläinten terveyteen, ottaen huomioon tunnetut kumulatiiviset ja yhteisvaikutukset; ottaa huomioon, että mainitun asetuksen liitteessä II olevan 3.6.2 kohdan mukaan tehoainetta, joka on luokiteltu asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti kategoriaan 1A tai 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi, ei hyväksytä; ottaa huomioon, että mainitun liitteen 3.6.4 kohdan mukaan tehoainetta, joka on luokiteltu asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti kategoriaan 1A tai 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi, ei hyväksytä, paitsi jos ”kyseisen tehoaineen [...] jäämät elintarvikkeissa ja rehuissa eivät ylitä asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti asetettua oletusarvoa”; ottaa huomioon, että mainitun liitteen 3.6.5 kohdan mukaan tehoainetta ei hyväksytä, jos sillä on hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia, paitsi jos ”kyseisen tehoaineen [...] jäämät elintarvikkeissa ja rehuissa eivät ylitä asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti asetettua oletusarvoa”; ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetaan oletusarvoksi 0,01 mg/kg;

T. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 3 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaan tuonnissa sallittavalla enimmäismäärällä tarkoitetaan tuontituotteissa esiintyvien jäämien enimmäismäärää, jos ”kasvinsuojeluaineen sisältämän tehoaineen käyttö tietyssä tuotteessa ei ole sallittua yhteisössä muista kuin kansanterveyteen liittyvistä syistä määrätyn tuotteen ja käytön osalta”; toteaa, että karbendatsiimi ei täytä näitä kriteerejä, sillä sitä ei voida enää hyväksyä unionissa sen perimää vaurioittavien aineiden kategoriaan 1B ja lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 1B luokittelun vuoksi; toteaa, että myöskään tiofanaattimetyyli ei täytä näitä kriteerejä, koska se on tunnistettu ihmisten kannalta merkitykselliseksi hormonaaliseksi haitta-aineeksi (T-modaliteetti) asetuksessa (EU) 2018/605 vahvistettujen, hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi käytettyjen tieteellisten kriteerien mukaan;

U. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 178/2002 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti elintarvikelainsäädännöllä on pyrittävä yhteen tai useampaan ihmisten elämän ja terveyden suojelun korkeaan tasoon liittyvään yleiseen tavoitteeseen ja kuluttajien etujen suojeluun, mukaan lukien elintarvikekaupan rehelliset menettelytavat, ottaen huomioon tarpeen mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin suojelu, kasvien terveys ja ympäristönsuojelu;

([13]) Komission asetus (EU) 2018/605, annettu 19. huhtikuuta 2018, asetuksen (EY) N:o 1107/2009 liitteen II muuttamisesta vahvistamalla tieteelliset kriteerit hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi (EUVL L 101, 20.4.2018, s. 33).

([14]) https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/documents/089880/5/consult?lang=fi

V. ottaa huomioon, että komissio ilmoitti 20. toukokuuta 2020 antamassaan tiedonannossa ”Pellolta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten” ([15]), että ”EU tukee maailmanlaajuista siirtymistä kestäviin maatalouselintarvikejärjestelmiin tämän strategian tavoitteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti” ja että ”EU:lla voi olla keskeinen rooli maailmanlaajuisten standardien asettamisessa tämän strategian avulla”; ottaa huomioon, että komissio totesi strategiassa nimenomaisesti, että ”kestävämpi EU:n elintarvikejärjestelmä edellyttää myös, että EU:n kauppakumppanit noudattavat yhä kestävämpiä käytäntöjä. Edistääkseen asteittaista siirtymistä turvallisempien kasvinsuojeluaineiden käyttöön EU harkitsee WTO:n sääntöjä noudattaen ja riskinarvioinnin jälkeen tuonnin sallittujen määrien tarkistamista sellaisten aineiden osalta, jotka täyttävät ”poissulkemiskriteerit” ja aiheuttavat suuren riskin ihmisten terveydelle”;

W. ottaa huomioon, että komission on suojeltava ympäristöä ja unionin kansalaisia saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella hyödyntäen asetuksissa (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 säädettyjä velvoitteita ja oikeudellisia mahdollisuuksia ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristön suojelun korkean tason varmistamiseksi;

X. huomauttaa, että ehdotetut jäämien enimmäismäärät eivät suojele kansalaisten terveyttä Euroopassa ja ne ovat sen vuoksi asetusten (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 vastaisia;

Y. toteaa, että jäämien enimmäismääriä ei pitäisi vahvistaa tehoaineille, joita ei ole hyväksytty unionissa terveyteen liittyvien huolenaiheiden vuoksi; katsoo, että tuonnissa sallittavia enimmäismääriä ei näin ollen pitäisi vahvistaa tiofanaattimetyylille, sillä se on tunnistettu hormonaaliseksi haitta-aineeksi, tai karbendatsiimille, sillä se on luokiteltu perimää vaurioittavien aineiden kategoriaan 1B ja lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 1B;

Z. katsoo, että käytännöllä, jossa asetetaan korkeita jäämien enimmäismääriä, edistetään kahden mittapuun järjestelmää unionin viljelijöiden ja kolmansien maiden viljelijöiden välillä, sillä unionin ulkopuoliset viljelijät voivat edelleen tuottaa asianomaisia elintarvikkeita käyttäen karbendatsiimia ja tiofanaattimetyyliä ja tuoda niitä unioniin, mikä asettaa unionin viljelijät epäedulliseen kilpailuasemaan; toteaa, että toisaalta näiden torjunta-aineiden käyttö vaarantaa maataloustyöntekijöiden terveyden, suuren yleisön terveyden ja ympäristön tuottajamaissa;

1. vastustaa ehdotuksen komission asetukseksi hyväksymistä;

2. katsoo, että ehdotus komission asetukseksi on ristiriidassa asetusten (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 tavoitteen ja sisällön kanssa sekä asetuksen (EY) N:o 1107/2009 kanssa, mukaan lukien sen liitteessä II oleva 3.6.2, 3.6.4 ja 3.6.5 kohta;

3. pyytää komissiota peruuttamaan ehdotuksen asetukseksi ja toimittamaan komitealle uuden ehdotuksen;

4. pyytää komissiota antamaan komitealle uuden ehdotuksen asetukseksi, jossa alennetaan kaikkia karbendatsiimin ja tiofanaattimetyylin jäämien enimmäismääriä asiaankuuluvaan määritysrajaan kaikissa käyttötarkoituksissa, sekä epäämään kaikki pyynnöt tätä korkeampien enimmäismäärien sallimisesta tuonnissa;

5. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

([15]) COM(2020)0381.